

FEJLŐDÉS-ELMÉLETRŐL

NAPJAI

Előfizetési árak			
Helyben:		vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
TELEFON 208.
Egyes szám: hétköznap 2 f.
Vasárnap 4 f.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: Baranyay Lajos.

Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Csütörtökön, március 19-én Hajós József előadása **A FEJLŐDÉS-ELMÉLETRŐL.**

Hely: Tavirida-utca 6.

Idő: Esti 8 óra.

Vérvörös

szalagok lobogtatása mellett, francia forradalmi induló ének közt vonult ki a német marxista jelszavakra esküvő magyar szociáldemokrata munkáscsoport a magyar szabadságért elesett hősöknek honfium emlékezet emelte oszlopához. Ott egy a magyar nemzeti alkotmányának hűségét esküdt jogtudor kérkedve váltotta őseinek a francia prolektárokat, édes apjának a német Marxot és lesajnálta a magyar szabadságharc hőseit, mint a szabadság öntudatlan vértanúit. Nemzetközi szociálista toborzó, francia forradalmi ének zengett, vérvörös kokárdák pirultak a kopott munkás felöltőkön, a nemzeti eszme, nemzeti szín számúzva volt a gyülekezetből.

Hova jutottunk rövid fél-század alatt? A termékeny márciusi napok örökösei, a polgárság zöme magafelelt álmát szunynyadja és ha a március idusí ünnepzajra felüti fejét, restell lelkével rokon ünnepi hangulatot teremteni, hanem mint a tavaszi napsugár által kicsalt bogár, oda kullog, hol a piros szín ríkt, hol a nemzeti és valóságos érzést lábál tipró nemzetközi és istentagadó proletárság üti maga mellett az ünneprontó nagy dobót.

Miféle tagló sujhathott le annak a magyar polgárságnak homlokára, mely nem is olyan régen a nemzeti eszmékért még vérét is kész volt ontani? Vagy lassan élő méreg tette oly bányává? Valóban az erőszak taglójának és a közkerkölcsök megmérgezésének tudható be a magyar polgárság teljes elkábulása.

Ha az ember világosabb perceit éli, a legacélosabb elmét is megzavaró hangok ütnek meg föléit:

Kopott anygalkák a magyar címer őrangyalai, — melyért annyi férfivér és asszonykönyhullott. — Ki meri ezt mondani? Ki más, mint az ország miniszterelnöke.

Nemzetiség a magyar, mely csak az oláh nemzet hősi hátrvédelmének köszönheti létezését. — Ki meri ezt mondani? Ki más, mint Vojvoda oláh kecskepásztor sarjadék. S valaki erre erősen halljukoz. Ki más, mint Magyarország dik-tátora.

Műveletlen a magyar horda, mely pici kulturáját a műveitől nemzettől lopkodta össze. — Ki meri ezt mondani? Ki más, mint Juriga, drótostót sarjadék. Mintha csak a mohácsi vész vérzivatarját megelőző fülldt tespedtség ismétlődne meg. A tespedtségből fel-feltörő hangok oly ismerősek: Mit akar az a Tomori érsek? Nem jobb lesz-e ha Luthert követjük és pusztulni hagyjuk a főpapokat. — Mit akar az az Apponyi az ő pópista anygalkáival? Igaz magyar szellem csak az lehet, ami elsősorban kálvinista!

Rajta istentagadó hazátlanak, oláhok, rációk! Most véglen lehet sirját ásnai az ezeréves nemzet-fentartó Szent István-szelleme-nek!

— Az árvaház és aggtintézet berendezése. Az árvaházi és aggtintézeti bizottság f. hó 21-én délután 3 órakor ülést tart, mely alkalommal megtárgyalja a két intézmény új épületének berendezését és felszerelését. Megállapítják a kiírandó verseny-tárgyalási hirdetmény pontjait.

Március 15.

A szabadságharc emlékünne-pén városunkban és a megyé-ben tartott ünnepélyeket — minthogy tegnapi számunkban egyszerre valamennyit nem kö-zölhettük le — a következőkben folytatjuk:

A felsőbb leányiskola március 15-iki ünnepélye. Kedvesen beállított ünnepség keretében ülte meg a felsőbb leányiskola a márciusi nagy-napok emlékét. Nem volt nagyszabású, pozoló ez az ünnepség, hanem annál kedvesebb, annál jobban olya férközött szívűkhöz. Az izlésesen díszített emelvény, a Szent István terem orschestere egy nézet ki mint egy kis paradicsom. A pódiumon vagy nyolcvan lelkesedéstől ragyogó leánya arc, kik oly lelkesen futták a szebbnél szebb dalokat *Medgyessy József* énektanárunk vezetése mellett, hogy igazán elragad tak bennünket. Szép volt valamennyi énekszámuk, de talán leg-finomabban kidolgozott, leány lel-külettükhez legjobban simuló volt Hoós Tavaszi dala, melyben igazán remekelték. *Rkuz Irén* érzéssel előadott szavazata, *Nosz Margit* preciz zongora játéka, azután az a melódrama melyet *Szepesi Karola* adott elő mély érzéssel *Klein Kamilla* ügyes zongora kísérelte mel-lett — egészen beleragadtak bennünket abba az érzésvilágba, mikor oly jól esik azokon a nagy érteke-ken, melyeket március idusa kiváltoit — elmerengeni. Hisz ügyis csak ehhez értünk. Ebbeli merengésünk-höz fantasztikus képet adott az a hét kedves baba, az a hét unoka, akik olyan édesek voltak, mikor hall-gatták a nagymamának Holcer Mag-dának, felokosító tanításait. Nagyon kedves volt az az énekszám is, melyet betétül a kis unokák a nagy-mamával dudoltak, sőt itt eláruljuk, hogy mikor a kis Havranek Ka-rola szépen bugó kis hangját ki-ki hallottuk, szinte szerettük volna ki-ugratni a hangtömegből egy kis szófőre, mert még most is fülünk-ben cseng, hogy milyen szépen énekeltek nekünk a tavalyi egyik ün-

nepélyen a kis Karola. A minden ízben nagyszerűen sikerült ünnepély után lelkes hangulatban oszlott szét a szépszámú közönség. Sokan voltak, de többen is lehetek volna. Örömmel láttuk a polgármes-tert, a város több vezető em-beret. A szülők se voltak tul-ságosan képviselve, lehet, hogy nem is az ő érdeklődésük volt olyan kicsiny, hanem a Szent István terem volt kissé nagy. Am-bátor a fordítottja is így lehet.

Az Iparoskőr hazafias ünnepélye igen szép számú közönség jelenlé-tében folyt le vasárnap d. u. 6 óra-kor. A közreműködő Polgári Dal-körnek szépen előadott énekszámai, de különösen a megnyitó és az ün-nepi beszédek, melyet Havranek Antal a kör elnöke, illetőleg az ün-nepi szónok, Szöllőssy Ferenc tar-tott, igen szép, mély hatást kellet-tek. Keller Victor ügyes tárogató kísérelte mellett szépen adta elő ku-ruc dalát Kling József, melyet még Arany Nándor talpraesett, hazafias lendülettel előadott szavazata köve-tett.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Csarnok színpadán meg ünnepelte a dicső napok emlékét. Szombaton este társasvacsorát rendezett, amelyen a tagok igen nagy számban vettek részt. Dr. Katona Nándor, aki lendületes beszédben méltatta a 48-as márciusi napok demokrati-kus vívmányait, amelyeknek hatása napjainkig is érezhető.

A székesfehérvári és megyei kis-kereskedők egyesülete vasárnap este tartotta társasvacsoráját a Fe-kete Sas különteremben nagy ün-nepség mellett. Az ünnepi szónok dr. Szegő Miklós ügyvéd volt, ki-nek tartalmas beszéde a munkáról, a munka megbecsüléséről igen nagy hatást keltett.

A székesfehérvári Cabaré asztal-társaság szombat este 8 órakor rendezett márciusi ünnepélyt saját helyiségében, Széchenyi-utca 87. a. (Hári-féle vendéglő), mely alkalom-mal színre került az „Öreg honvéd“ című 1 felvonásos szindarab.

Az Ercell Kath. Kőr márc. 15 én kedvesen sikerült hazafias ünnepélyt tartott 1848. márc. 15. emlékére. Farkas József köszöntötte a meg-

SÖVEGJARTÓ JÁNOS VASZONÁRUHÁZA BARÁTOK ÉPÜLETE.

Nagy választék **agy és asztalneműekből**, csipkefüggöny, futószőnyeg, fehér és színes barget, **k a n a v á s z** és a többi **LEGOLCSÓBB SZABOTT ÁRAK MELLETT.**

Mai lapunk 6 oldal.

Tavaszi divatujdonságok már megjöttek. KNAZOVITZKY kamarai-szállító divataruhazában. Különleges választék! Eredeti angol és olasz kalapok nyakendők, átmeneti kabátok, nainessingek, sítábotok, női divataruk, rídikülök. **Legújabb divatformák!**
Angol és amerikai Balfy, — Lichtmann, — női és férfi Tip, Top, higiénikus cipők. Továbbá gyermekcipők.

Különleges nyulszőrkalap **5 korona.**

Átmeneti kabátok **30 koronától.**

Divatos női kivágott cipők **7-50 kor.**

jelenteket és megemlékezett az évforduló jelentőségéről. A kör dalárdaja Kovács István ig. tanító vezetésével mellett hazafias dalokat énekelt, igen szépen. Grinz Mihály és Dudás László tanítók pedig négykezes zongora játékkal: a Huszár felvonulást, Csátára és Órjáratot adták elő a közönség tapsai mellett. Lenk Béla a „Kraszna hortkát” énekelte, énekét Laktis Pál kísérte zongorán. Nagy Mihály a Talpra magyart, Válint Géza pedig „A nővért” szavalta el nagy hatással. Dudás László a Vén cigány melodramát szavalta nagy ügyességgel. Az ünnepi gyászbeszédet Laktis Pál káplán tartotta. Azt fejtegetve, hogy a magyar nemzetnek van oka, hogy e nagy nap 86 ik évfordulóján sirjon és gyászoljon. Lelkes beszédét a közönség hazafias közbeszólásokkal kísérte és tapsviharral jutalmazta. A jól sikerült ünnepély után 120 terítéki társas vacsora volt, mely alatt a káplán és a tanítók szellemes zongora játékokkal tették élvezetessé az estét.

A dunapentelei kath. kör március 15-ét az ünnep méltóságának megfelelően ülte meg. A himnusz éneklésével kezdődött meg azután Fekete István másodbíró félórás beszédében figyelmeztette a hallgatókat, hogy a jobbágy sorsból szabadították fel őket a március 15-én elhangzott jelszavak. Fekete István szavai után Jádi László káplán ismertette az akkori állapotokat és uralkodó eszméket, amelyek közül a testvériséget ajánlja az egybegyűlt hallgatók figyelmébe. A lelkes ünneplés a szózat elneklésével ért véget. Az ünnepély sikere mutatta, hogy a nagy eszmék is találnak embereket, akiket összehoznak s nem szükséges embereket fogdosni táncra, meg muzsikálni az ünnepély sikere érdekében.

A sóskaúti áll. el. iskola az előző évek szokásaihoz híven ez évben is szép ünnepély keretében tartotta meg március 15-ikét. Különösen kimagaslottak a szépen betanított énekszámok, melyeknek kapcsolódott „A szabadságherc ünnepe” s „A hazáért” c. alkalmi szindarabok előadása.

A Felső- és Vizivárosi Olvasókör is igen szépen sikerült társasvacsora keretében ünnepelt. Bilkei Ferenc felsővárosi plebános volt az ünnepi szónok, aki rendkívül nagyhatású beszédet tartott. Megrázó színekkel festette meg mai politikai helyzetünk képét s a hallgatók színegre igen nagy hatást gyakorolt beszédével.

A Fejermegyei Napló az összes dohányüzsdékben kapható.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Piros Géza fehérvárcsergőei kereskedő eljegyezte özv. Breznovits József-nét, született Lóke Mariskát Székesfehérvárról.

— **Sz. József ünnep a papnevelői templomban.** A szokásos Józsefnapi ájtatosság az idén március 19-én tartatik meg a szemináriumi templomban. Szerdán, 18-án d. u. 5 órakor ünnepélyes vacsernye lesz. Csütörtökön 19-én fél 10-kor szt. beszéd, melyet Pap Kálmán belvárosi káplán tart, utána énekes nagymise. Délutánonként, az egész nyolcadca alatt, 5 órakor litánia tartatik.

— **Mennyi pénz kellene a városnak.** A mi híres kormányunk nagyhangú ígéretet tett vagy fél esztendővel ezelőtt, hogy a városoknak ő maga az kedvezményes kölcsönt szükségleteik fedezésére. Felzárkóztatta a városokat, hogy írják meg, hol mennyire van szükség. A városok irtak s az összeg oly nagy lett, hogy a kormány pénz helyett csak egy újabb levelet küldött, amelyben 3 csoportba foglalja azokat a szükségleteket, amelyeknek fedezésére esetleg küld egy kis kölcsönpénzt s azért újból kéri az általa felosztott csoportonkénti kimutatást, melyet Székesfehérvár így állított össze:

1. A függőkölcsönök visszafizetésére kellene 1 980 000 K.
2. A közgyűlés által már megszavazott és kormányhatóságilag jóváhagyott építkezések elvégzésére 230 000 K (Ebből fedezve lennének utcaburkolások, vízvezeték bővítés, a katonai gépeggyveroszály helyisége s több apróság.)

3. Az elhalaszthatatlan építkezések elvégzésére kellene nem kevesebb mint 3 400 000 K. Ebben a tételben az új honvédlaktanya 1 700 000, az új vörösház 1 400 000 koronával szerepel, de benne van még a Várkörút szabadon folyó kanálisának beboltozása is.

— **A főszámvevő hetegysége.** Maron István városi főszámvevő egyetemi professor-orvosi bizonyítvány alapján újabb 3 havi szabadságot kér a városától.

— **Halálozások.** Sulák Ferencné, sz. Debreczeni Jolán, Debreczeni Gyula seregélyesi plebános nővére, életének 23. házassága 3-ik évében Isten jószágát akarván megnyugodva, hosszas betegsége, s zenségeinek bügő fölvétele után március 18-án déli 12 órakor halhatatlan lelkét visszaadta Teremtőjének. Lelkét dőve-ért a szentmise-áldozatfolyó évi március hó 18-án (szerdán) délelőtt 10 órakor fog a seregélyesi plebánia templomban bemutatni; ugyancsak 18-án, szerdán d. u. 3 órakor fog a seregélyesi plebánia szentmisét tartani és az ottani „Föltámadás”-ról nevezett sírkertben emlegetni. Az örök világosság fényekedjék neki!

Özv. alsódomborui Zalán Lipót Jánosné sz. Königsberger Hermina, Zalán István főispáni titkár édesanyja f. hó 16-án Budapesten 56 éves korában meghalt. Tíz gyermeke s több unokája gyászolja.

— **A törökbalinti templomrablók.** Megirtuk annak idején, hogy a törökbalinti római katolikus templomot múlt év. december 26-iki éjjel szentségtörő kezek feltörték, az egyházi edényeket — 3000 korona értékben — elrabolták, az áldozatot kehelyben volt partikulákat a templomban szerteszórták. Az ellopott tárgyak, pár órára a betörés után már megkerültek és pedig nagyobb részt sértelet állapotban, a szintén kézzekerült betörők felett pedig a napokban ült törvényt a pestvidéki királyi törvényszék, amikor is a betörés értelmi szerzőjét és tulajdonképpeni végrehajtóját, Schillinger Jánosné három évi fegyházra, egyik cinkostársát, ki a betörésnél szintén segédkezett, tekintettel kis-korúságára egy évi javító börtönre, a másik cinkostársát pedig mint orgazdat, két évi börtönre ítélték.

— **Árad a Duna.** A mi szöke Dunának úgy látszik megint kirug a hámból. Ismét kicsi neki a régi meder. Az ártérleteket az Alföldön már elöntötte. Dunapentelel a zárt kikötőben levő rakodó partot víz alá vette. Eddig még kárt nem csinált. Bizonyára nem lesz oly méretű az áradása mint a jégzajlások, de tanácsos azért minden intézkedést megtenni az érdekeltnek, hogy keskeny legyenek a rakoncátlan Duna fogadására. A Tisza vize lesz hatással a Duna áradására, ha eddig a Duna mostani vizmagassága nem csökken. A nagy kikötőben még eddig minden forgalom akadálytalanul közlekedik s az embereken nem is látszik a Dunától való félelem.

— **Viszkedő talpak.** Székesfehérváron a *Tóvárosi függetlenségi kör Dunapentelel az Uri Kaszinó* hazafis ünnepőitnek viszketet a talpak s ahelyett, hogy megvakarták volna, zeneszó mbülett a padlóhoz verték, másképen mondvá táncoltak. Amikor hazafiai-szemponctból a legszomorubb állapotok uralkodnak az országban, amikor a 48-ban kiszabadított Stancsicsokat újra bebörtönözik, amikor nem az öröm, hanem az őszinte hazafiai bánat hoz bennünket össze ama nagy napok emléken, akkor a fent tisztelt két egyesület helyretutyuzik. Mi-csoda fia az, aki láncra kerül akkor, mikor az anyjára csöndítene? Milyen hazafi az, aki nem fér meg a bőrében, midőn hazájának vészharangját huzzák mindenfelől? Majdnem mindent megértették és megéreztek ezt az állapotot csak az említett helyeken nem. Meg azután nagybőjt is volna vagy mi. Vagy Dunapentelel és a Tóvárosi függetlenségi körben meg nem kezdődött el? Talán ott a görög naptár szerint igazodnak? Ejnye de el vannak maradvá napok dolgában.

— **Hanyag ebtelejdonosok.** A rendőrség ismét sok ebtelejdonos ellen indított eljárást, mert a szigorú ebzárlat dacára sem szájkosarat nem tettek sem megkötve nem tartották kutyáikat.

— **Mételykórveszedelem.** Az elmúlt esztendőik nedves időjárás folytán országszerte nagy mértékben elhaltasodott a mételykór, mely igen jelentékeny károkat okoz az állatállományban. A mételykórral fertőzött állatok gyógyítása csak kivételes esetekben sikerül, de az ellene való védekezés kellő eredménnyel szokott járni. A védekezés módzatairól valamint ama kísérleti eredményekről, melyeket a mételykórral fertőzött állatok gyógyítása céljából újabb időben végeztek, folyó hó 23-án délután 4 órakor Budapesten a Közteleken előadást fog tartani Marek József dr. állatorvosi főiskolai tanár, amely előadásra felhívjuk a gazdák figyelmét anyival inkább, mert nincsen kizárva az, hogy a mételykór közel jövőben vármegyénket is fertőzi, amiért is kellő ismeretek birtokában készen kell lennünk annak elhárítása.

— **Hölgyek a tangó!** Zöld, drapp, frész s megannyi különleges divat színek. Kellemes, lágy, finom.

Könnyebb, vagy nehezebb minőségben. Ugyisintén a kék és fekete kosztümkelmék tartalmas választékát tekintse meg Rudbányainál még mielőtt vásárlását bárhol eszközölné.

Maradék kosztüm szövetek 140 cfr. széles méter ára 3, 4, 5 K.

Gyermekcipőt hol szokott venni?

Telefon 49.

Tegyen próbát és vegyen **NOFTZER**-nél, nem fogja megbánni.

Figyeljen címünkre! Mert nemcsak szörmeárut, hanem férfi, fiu és leánya kalapokat és női kalapformákat és díszeket.

a legolcsóbban csakis **DANCZIG** és **STELCZER**-nél vásárolhat Nádor-u. 17.

— Rálöttek a katonai örré. A kaposvári határban levő katonai löportoronynál az elmúlt éjszaka a székesfehérvári 17. honvédegyalgezered legénysége teljesített őrszolgálatot. Ejjeli tizenegy órakor Nagy Mihály honvédet Kocsis János váltotta fel, Alig állt a poszton tíz percet a katoná, amikor a távolban két alakot látott közeledni a torony felé. Lekapta válláról fegyvert és mire 50—60 lépéssnyire jöttek, rájuk kiáltott, hogy álljanak meg. A két ember rá sem hederített az örré, hanem egyre közeledett. Kocsis János honvéd még kétszer figyelmeztette őket, de a következő pillanatokban fegyverdörrenés hangzott és a katoná fejéről leesett a sapka. A két ismeretlen alak egyike rálőtt löportoronnyra. A következő pillanatokban a katoná is tüzelni kezdett, mire a két ismeretlen elült. A lövések zajára a közeli őrszobából előjöttek a katonák, Kocsist felváltották és kihajgatták, Elmondotta, hogy lövés után nyöszörgő hangokat vélt hallani. Felkutaták erre a vidéket, de senkit, sem találtak. Vérvnyomokat sem sikerült a földön felfedezni. A löportoronny falánál megtalálták az őrtől katoná sapkáját, amely sötétlő volt átlukasztva. Ebből azt következtetik, hogy vadász-fegyverből lőttek rá. A nyomozás katonái és polgári részről egyaránt eredményesen indult meg.

— Nagy kocsi-karambol. Héberling Adolf, a Fekete Sas szálloda tulajdonosa fejjelentést tett a rendőrségen, hogy omnibuszának, mely a vasutról jött be a városba s amelyben több utazó ült, hátulról egy berkocsi neki hajtott s az omnibusz egy szembejövő szeszekocsitól előremenni nem tudott s így a karambol következtében az omnibusz kocsija ráment a saját lovarra. Az egyik ló oly súlyosan sérült meg, hogy belepusztul. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy kit terhel a felelősség.

— Divaltos angol és francia női kosztüm és ruhaszövetek, a legújabb színek és szövészek elismerten csakis a legjobb minőségek kaphatók Keresztes Zsigmondnál. Egyes kosztümre és ajra való maradrékok úgy színesben, mint sötéték és feketében rendkívül jutányos áron.

— Siketnéma a rendőrségen. A vasut állomáson egy ember koldult. A rendőr meglátta, igazolásra szólította fel, de értelmes felelet helyett érthetetlen jelekkel magyarázott a megszólított. A rendőrségen nagy nehezen sikerült megállapítani, hogy az illető Villmann Samu debreceni illetőségű siketnéma. Mutogatásából meg kivetették, hogy lábbajról panaszkodik. Kivitték a Szent György kórházba.

— Az alant írt nyilatkozatért teljes felelősséget vállalok. Kizárólagos posztókereskedésemben olyan férfi öltöny szövet, amelyik nem tisztagyapjából készült volna, nem fordul elő. Rudbányai. A választék sok száz különböző színű, a legújabb divat szerint vannak összehozva, kezdő méter ár 6, 7, 8, 9 korona Maradékok öltönyökre métere 3, 4, 5, 6 kor. Felöltő és nadrág szövetek a legjobbak.

— Üngylikosság. Lapzártunkor telefonon értesítettek bennünket, hogy Kohn Károly a Rosenthal katonai szabó cég alkalmazottja revolvárral meglötte magát az üzlet dolgozóteremben. Állapota életveszélyes, tetének oka eddig még ismeretlen. A mentők a kórházba szállították.

Most érkezett friss pácolt és olajos halak Szigethy csemege áruházában. Csemege sajtkomban legnagyobb választék.

KORONAFI K. ES FIA

cs. és kir. kamarai hölgyfodrászok — Nádor-utca 13. szám. —

Divaltos fésülések, ondolálás, schampornos fejmosságok, manicure, hajfestészet és szőkítés kezeség mellett ártalmatlan anyaggal a legkényesebb színekben. Művészi kivitelű hajmunkák (saját hajból) csakis elsőrendű természetes (valódi hajak feldolgozása.) Nagy raktár kész hajfonatokban már 6 koronától kezdve. Levágott és kihullott női hajak megvételnek Olcsó polgári árak! Tessék próbát tenni. Címre figyeljenek.

Izlette már a Szigethy-féle Ideál pörkölt kávé 1 kgr. 4.80 K. Kapható csak Szigethy kávépörköldéjében.

— Bojtorján hajszesz hajhullás, molyosodás és fejkorpásodás ellen kitűnően bevált hajápoló szer. Ára 1 K 20 kapható Magyar Korona gyógyszerár Városháztér.

Dr. Molnár János ügyvéd irodáját Nádor-utca 13. szám alatt (Koronafi házban) megnyitotta.

Müncheni Salvator sör, sajtok, konzerv halak, balatoni és dunai halak. Naponta friss tavaszi zöldség újdonságok Gebauer Testvérek. Telefon 340.

FIUMEI KÁVÉBEHOZATAL
SZÉKESFEHÉRVÁR
:(BARÁTKO EPÜLETE):

Pörkölt kávé keverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénapgyörköldé! Telefon 250.

Széchenyi-utca 62. sz. alatt nagyobb mennyiségű trágya eladó.

Egyesületi élet.

A Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó- és Mentő Egyesület 1914. évi március hó 25. é. n. é. fél 11 órakor határozatképtelenség esetén 11 órakor az egyesület díszteremben (Távirdu-u. 2. sz.) Rendes évi közgyűlést tartja. Tárgysorozat: Az egyesület évi működéséről szóló jelentés. A számvizsgáló-bizottság jelentése, a pénztári számadások átvizsgálása s ennek kapcsán a felmentvény kiszolgáltatása a pénztáros részére. Az 1914. évi költség-előirányzat betervezése. Elnökalelnők, választmányi és tisztviselői, valamint a parancsnoksági tagok, nek újból leendő választása. Indítványok.

Működje előadás A székesfehérvári Deák Ferenc-u. községi elemi iskola tanítói az iskola tanítványait f. hó 22-án és 29-án d. u. 4 órakor az iskola tornateremben előadást tartanak a következő műsorral: 1. Karcsi a mltadiák (humoros családi jelenet.) 2. Magyar nóták, éneklők a fiúk. 3. Cserkészek (párbeszéd jelenet.) 4. Dalok, éneklők a lányok. 5. Békák királya (tréfás daljáték.) Helyárak: 60, 50, 40 fill. ülőhelyek és 20 fill. álló helyek! Külön meghívok nem bocsájtának ki.

JAJ MAMÁM! Huzzad csak kivilágos virradatig... (Kis Király) Váci-utcán (Mozi király) Katonadolog, Nevető férj, Éva. Cigányprímás (Haccaré) stb. operett összes énekszámát 20 fillér.

Legújabb népdal-gyűjtemény kottával 20 FILLÉR.
KAUFMANN, Kossuth-utca 9.

Sport.

A SzTC. közgyűlése elhalasztódik. A hétfőn tartott választmányi ülés elhatározta, hogy a club közgyűlése április 4-én, szombaton lesz.

Az SzTC. új kapui. Egyelőre még csak football kapukról van szó, az újjalakított pálya megnyitása még csak terv, mely forr és a megvalósulás felé közeledik. Biztató jelenség az SzTC. jövőjére Fröschl János és Fröschl Ferenc mérnök építkezési vállalkozó cég ajándéka — a két felsorolt football kapu, — Mecénások feltűnése a sportban, ez anyagi erőben szűkölködő sport támogatása, f. hó 10-iki számunkban megjelen vezércikk nem volt pusztába kiáltott szó, a társadalmi támogatás már megindult. Bár csak sokan követték a Fröschl-cég nemes példáját, nagyon hamar felszabadulnának az anyagiak miatt lekötött dagadó erők s vezetnénk városunk színei az egészséges nemzedék, az összetörhetetlen fizikumú dolgozók megteremtésének nagy munkájában.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:
Szerda: Tánclásszék 10. (zónaelőadás.)
Csütörtök: Trilby (Ernyei Aurélia jutalomjátéka.)
Péntek: Vig özvegy.
Szombat: Vig özvegy.

Az Apolló színháznak ez a hete a moziszenzációk jegyében fog lefolyni. Az Apolló igazgatósága nagy anyagi áldozatok árán megszerezte a Nordisk-Film Compagnie legújabb alkotásának „A hatalmas harmadik”-nak előadási jogát. Szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra a gyönyörű filmdráma, melyben Betty Nansen játssza a főszerepet. Pénteken és szombaton előreláthatólag

szintén erős napja lesz az Apollónak. A Pathé cég egy négy felvételű drámája „A szegények pénze” kerül előadásra.

IRODALOM.

A legújabb könyv Rákóczi. A múlt év végén jelent meg a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában, mint a tagjelvények egyik kötete dr. Székfi Gyula munkája, A számtól Rákóczi. A mű új csepásokon halad. A szerző, ki a bécsi udvari levéltárnak tisztviselője, könyvét nagyrésztben eddig még fel nem használt archivális adatok alapján írta meg. Főképp az 1715—35 évek közé eső párizsi és konstantinápolyi diplomáciai jelentésekre támaszkodik. Új anyag alapján és új szempontok szerint dolgozik így teretesztes, hogy részben új eredményekre is jut. Annyi bizonyos, hogy Székfi könyve a komoly, tudományos munkák közé tartozik. Ezért vállalta kiadását az Akadémia s ezért sz aránylag még nagyon fiatal, 32 éves tudós szerző az id. i. akadémiái tagajánlásuk listáján. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne férne szó könyvéhez, sőt nagyon is sok szó fér hozzá. A tudományos kritika van hivatva megállapítani, hogy Székfi Gyula történelmi kö-

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO
mozgófényképszínház

Szerdán, csütörtökön

március 18 és 19-ikén:

1. Eclair hirdató.
2. A vig lumpok (hum.)

4-5-6-7

A hatalmas harmadik

(Nordisk dráma 4 felvonásban.)

BETTINANSEN a főszerepben.)

3. Egy szerelem akadályversenye (vigjáték.)

HELVARAK RENDESEK.

JEGYFÜZETEK ÉRVÉNYESEK.

struکیóiban mi a szilárd és marandó alkotás és mi terendő a pusztán subjektív beállítás számlájára. Azonban a hivatott szakértők ez ideig még a nyilvánosság előtt egy szóval sem nyilatkoztak. Nyilvánvaló jele ez annak, hogy Szekfü könyve kemény dő. Aki ennek feltörésére vállalkozik, annak előbb béle kell magát dolgoznia abba a rengeteg történelmi adatba, melyre Szekfü a maga nézetét felépítette. Hisszük, hogy a hivatott kritika majd meg fogja állapítani, hogy a szerző a diplomaciai jelentéseket nem nézte mindig kellő történelmi látásvál, hogy beállításai nem mentek mindig bizonyos egyoldalúságtól. Ki fogja mutatni, hogy a Rákóczi-kultusznak nálunk nemcsak politikai, hanem történelmi jogosultsága is van; azonban el fogja ismerni, hogy Szekfü lejutott kritikája Thaly Kálmán történelmi munkásságáról a dolog érdemi részében igaz.

Mindezt hisszük és várjuk, de a legnagyobb lelkiismeretlenségnek valljuk az egyik fővárosi napilapnak azt a bárdolatlan írástkolimányát, mely minden tárgyi kozzáértés nélkül, tisztán általános és gyanúsító frázisokkal a hazafiatalanság és hazáráulás vakmerő vádját sújja az ifjú magyar tudós fejéhez. Azzal kezdi, hogy Szekfü Gyula egy fejérmegyei parasztszalad egyszerű fia, akit Bécsnek a pompája elkápráztatott s ez adná magyarázatát az ő magyartalan felfogásának. Ebben az otrombaságban még az a legkisebb perfidia, hogy állítása nem igaz. A szerző ugyanis egy Fehérvártot közismert és közbecstűlésnek örvendett uri csalad sarja. Azonban hallatlan az a bornírtás, felháborító és türetetlen az a bárgyúság, a mely egy szigoruan tudományos mű értékét abból akarja megállapítani, hogy a szerzőjét csecsemőkorában paraszti sorban vagy úr módban lévő asszony göngyölgette pályába. Es ez a gondolkodási képzettség a demokrata gróf demokrata lapjában látott napvilágot. A továbbiakban megteszi a zsurnaliszta bölcsesség Ballagi Aladárt a Rákóczi-kyor egyik legkitűnőbb ismerőjének. Ballagi legismertebb alkotása e téren — egy lexikon-cikk. Es eddig zsurnalizmus, tehát nem vesszük komolyan. De ezután jön a tudós professzor Ballaginak egy interjúja. Azonban már sajnos, hogy ezt sem lehet komolyan venni. Nincs benne tárgyi hozzászólás egy mákszemnyi sem. Így tehát kénytelenek vagyunk várni addig, míg a Rákóczi-korszak tudósai: Angyal Dávid és Márki Sándor professzorok nem valami újságban nyilatkoznak, hanem szakzerű, tudományos kritikát adnak.

Kogutowicz-Litke: Világatlasza. A Magyar Földrajzi Intézetnek ez a hatalmas vállalkozása füzetekben jelenik meg. A má 16 füzetből áll, amelyek összesen 130 térképlapot tartalmaznak, hozzájön még 130,000 helynévvel tartalmazó névmutató és terjedelmes szöveges rész. Bátran állíthatjuk, hogy az angolokon, franciákon és németeken kívül egy nemzetnek sincs birtokában ily hatalmas tudományos térképgyűjtemény. A Világatlasznak most jelent meg a 9-ik füzeté. Pompásan bontakoznak ki az eddig közrebecsátott 72 térképlapból a má körvonalai. Egyik kiváló tudósunk taláiban jellemzi a munkát kövekező sorai-vel: Végre hát a magyar ember is úgy tekintheti a világot, mint amely z ő hazáját veszi körül, hiszen addig úgy éreztük a német térképek

alajján, amelyeknél természetesen Németországon fekszik — a főszly, hogy a világon vagyunk ugyan mi is, de csak afféle függeléke vagyunk annak. Micsoda fölemelő érzés most Magyarországot látni egy Világatlasz középpontjának! Szinte úgy érzi az ember, mintha most zökkenet volna bele a kerékvágásba. Hiszen eddig mindig az ut mellett jártunk. Igazán se túled, se hozzád. Tízennyolc térkép beszél ebben a Világatlaszban a mi édes hazánkról, holott eddig még a Debes-féle Neuer Handatlasban is meg kellett elégednünk azzal, hogy egyetlenegy térképen szerepeltünk és ennek a térképnek az aláírása is Oesterreich — Ungarn volt. „Legujabban Magyarország földtani bányászati és néhány apróbb térképen kívül megjelent a Földközi tenger, Cseh- és morvaország, Afrika dereka és Kelet (brit) India Hátsó-Indiával. Különösen figyelembe ajánljuk közönségünknek ezt az a'laszt, mert elsőnek hozza az Uj Balkánt. „A nagybecsű művet készsleges örömmel ajánlom papságomnak” — mondja Várady Árpád győri püspök. Prospektust és mintalapotat készörömet küld a Kiadóintézet (Bpest. V. Rudolf-tér 6.)

A kyburgi kisértet.

Regény a német lovagkor
TITKOS VÉRTÖRVÉNYSZÉKEINEK
 korából.
 A Fejérmegyei Napló számára Dörle A.
 nyomán írta Diabolo. (13)

Alighogy kezébe vette a pergamentlapot, halásápadt lett. Egy pillanat alatt tisztában volt szomorú helyzetével. Keze megremegett s kihullott belőle a pergament. A grófné nem értette, mi lelte urát, odafutott, felvette a lapot, de amint megpillantotta rajta a két keresztbetét tört, azokon a keresztjelölést, felsikoltott:

— Istenem! A Vehme hívja az uramat! — és ájultan a földre rogyott.

Igazán könnyeket facsaró jelenet volt. A jó nagyszonyon ájultan fekszik, ajkai halványak, arca eltorzult, a férj tanácstalanul áll, nem tudja mit tegyen, a gyermekek rínak. — Anya meghalt! Jaj kelj fel édes jó anyikánk!

— Apának vértét a szive, de azért volt férfi, még pedig a legjavából, hogy ő legyen az első, ki még e veszes pillanatban is uralkodni tudjon magán. Lecsitotta a síró gyermekeket, vizgaltta őket, hogy hiszen nem halt meg a jó anyuka, csak rosszul lett. Aztán az öreg Dáviddal a kerevetre fektették az úrnőt.

Az öreg folyton jajgatott: — Oh bocsásson meg uram, bocsásson meg, hogy azzal a cédulával olyan nagy bajt okoztam. Hacsak sejtettem volna, hogy ilyen rossz hír van azon, bizony ott a kapu alatt téptem volna ezereféle. Dehát így van az, ha az ember nem tud a betűhöz; vén tökfílkő vagyok. Oh csak nyitná ki már a mi jó nagyszonyunk a szemét. Oh Istenem! Mit tettem? Mit tettem? Legalább sejteneim kellett volna, hogy nem lehet valami örvendetes azon a pergamenten. Es sirt az öreg versenyt a két aprósággal.

Szegény gróf volt a legkétségbeejtőbb helyzetben, felesége ájultan a kereveten, a többiek sírnak,

jajgatnak. Ha gyermekora óta nem edződött volna kemény férfiszíve, most kurucul volna. De még a legnagyobb bajban is lekiált nyelve saját nagy szerencsétlenségét, övéin igyekezett segíteni. Eiesztette szeretett nejét, csilitotta gyermekeit és a vén Dávidot.

— Ne tégy szemrehányást magadnak Dávid, nem vétettél azzal, hogy megmutattad nekem a lapot, az lett volna a nagy baj, ha összetépted volna.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Egy olvasónak. Melyben. Igen, igaz. Az illetőnek ismételt kérdésére nem hoztuk az adomány híret, Annál inkább engedünk a kérésnek, mert szivesen lemondunk szorosan hozzánk tartozó, számbeli ember dicséretéről, ne hogy úgy lássék, hogy a lapot egymás magasztalására használjuk. A tettek e nélkül is megvan az értéke, mivel a fővárosi kath. lapok egyébként is közölték, a nyilvánosság előtt nem maradt elrejtve. Szives soraiért hálás köszönet. Sajnáljuk, hogy ez esetben már nem szivlelhetjük meg jóakarata s az ügy szeretetéből fakadó figyelemzetését.

APRÓHIRDETÉSEK.

Ha venni vagy eladni akar, feltétlenül hirdesse az apróhirdetéseken. Az eredmény biztos.

Kifutó fű felvételük Knavovitzky divatárúkázában.

Rendelésből visszamaradt magas szőnyegdíván jutányosan eladó Márton Károly kárpitosnál Hal-tér 17.

Partiban vettem több száz vég egész főmó himzést és maradék tiszta vásznat, mely nagyon olcsón lesz eladva Vermes árúházában.

Uradaimi tejet nagyobb mennyiségben házhoz szállít a csőri bér-gazdaság.

Bolándon regényei az Ullmann-trafficban megtekinthetők. 20 kötet ára 50 korona.

Egy jókarban lévő nagyobbfajta használt pénzszekrényt keresek megvételre. Ajánlatok Kisláng község jegyzőjéhez küldendők.

Eladó a Hosszuhegyi dűlőben 6 hold szántóföld. Bővebbet Palotai-utca 58.

Jó magaviseletű fiút tanoncnek felveszek Vida Elek kárpitos Sirmor-utca 20.

Fiskálisdűlőben 1288. számú szőlő télen-nyáron lakható villával, mel-lékhllyességgel, kitűnő ivóvízzel eladó. Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Miután Móron villanyvillagítást kap-tunk, ennél fogva nálam 1 1/2 évig azt lehet mondani egész új karbid vilagítási vezeték jutányos árban eladó. Vendéglőre vagy ahhoz hasonlő tüzlethez nagyon megfelel (kuglüzó vagy kert helyiségre is) Turják Sándor vendéglős Mór.

Hizott aertésért, borjuért legfőbb bet a Szövetkezeti Huscsárnók (Deák Ferenc u. 4.) ad.

Gramofon-Eufon keveset használt lemezekkel egyült eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy nyaraló, mely télen-nyáron lakható. Cim a kiadóhivatalban.

Nagyszemű ribizke és málnabokrok és eperpalánták kaphatók Széchenyi-utca 26.

Bárgyar-utca 3 számú ház szabadkézből eladó.

Zamoly-utca 14. számú ház szabadkézből eladó.

Szeder-utca 29. számú ház kértésben kűtön bejáratozó 300 01 telekkel jutányos árban esetleg egészben is eladó. Tudakozódni ugyanott.

Gazdatiszt. vagy ehhez hasonló állást keres szerény igényű, róm. kath. vallású, pös, kiscsaládu szorgalmas gazdatiszt. Cime a kiadóhivatalban megudható.

Fővenyuzsten a postagyöngk-ségnél harmincöt métermézsa leg-finomabb elsőrendű széna méter-mázsánként hét koronáért eladó.

Kert-utca 2 számú ház három egyszobás lakással szabadkézből eladó.

Cukorka, csokoládé
 és teasüteményekre a legolcsóbb bevásárlási hely nagyban és kicsinyben a kizárólagos
Cukorkaárúház
 Nagy Sándor u. Telefon 144.

Az „iszkaszentgyörgyi“ uradalom kertészetében különféle „diszcserjék, bokrok és fenyőfák, csemeték, valamint kuszó és bokor rózsák“ nagy mennyiségben s jutányos árban kapnatók.
 Posta és vasut MOHA.
 Telefon MOHA 2.

OLYMPIA
 MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ
 — BUDAUT. 3. —

1914. március hó 17-én és 18-án, kedden és szardán:

Tangó mánor

Itt még nem látott szenzációs újdonság. Nem azonos a tan-gólással.

HELYÁRAK: Páholy 4 K, 1 hely 60 f., II. hely 40 f., III. hely 24 f., Diák-katona és gyermekjegy 20 fillér.

Kedden, szardán 2 előadás 7 és 9 óra-kor. Szombaton 2 előadás 7 és 9 óra-kor. Vasárnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 óra-kor. Elsőrendű rezegámentes képer-

H i r d e t m é n y.

A Székesfehérvári Takarékpénztár

részvénytársaság folyó évi április hó 1-től kezdődőleg takaréketétek után

4% KAMATOT

fizet, a tőkekamatadók sajátjából megtéríti.

Az igazgatóság.

H i r d e t m é n y.

A Fejérmegyei Takarékpénztár

részvénytársaság folyó évi április hó 1-től kezdődőleg takaréketétek után

4% KAMATOT

fizet, a tőkekamatadót sajátjából megtéríti.

Az igazgatóság.

H i r d e t m é n y.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank

részvénytársaság folyó évi április hó 1-től kezdődőleg takaréketétek után

4% kamatot

fizet, a tőkekamatadót sajátjából megtéríti.

Az igazgatóság.

Fogakat és fogorokát a leg-
újabb eljárás- sze-
rint készít. KOVÁCS
DEZSŐ Basa-u. 1. Geb-
hard-ház. Telefon 332.

Legjobb és legolcsóbb
hus
a Hitelszövetkezeti
meszárszékben kapható
Deák Ferenc-utca.

A
Nádor kávéház
HAAS TESTVÉREK
átvették s most már saját
kezelésükben vezetik to-
vább, törekedve a n. é.
közönség meglegedésére.
Kittűnő ételek és italok.
Pontos, figyelmes kiszolgálás.
Naponta elsőrangú cigányzene.
Az uri világ találkozó helye.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség b. tudomására hozni,
hogy 15 év óta fennálló
Szoba, cím, cimerfestő,
aranyozó és mázoló
műhelyemet Basa-u. 4. szám
alól. saját házamba,
RÓZSA-U. 3. szám alá helyez-
tem át. Főtörekvésem továbbra
is az leendő, hogy mélyen tisztelt
megrendelőimet a legmo-
dernebb és legizlésebb munkákkal
szolgáljam ki, a legju-
tányosabb árak mellett.
Nagyobb munkáknál
saját tervezés.
Levelező lapon való értesítésre,
vagy telefonon felhívás-ra ház-
hoz megyek.
Számos megrendelést kér
Kálóczy Gyula
festő.
Rózsá-utca 3. szám.
Zirczi templommal szemben.
Telefon 3—62.

Valódi brünni szövetek
az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 7 kar.	1 szelvény 10 kar.
3. 10 m. hosszú	1 szelvény 15 kar.
teljes férfiruhához	1 szelvény 17 kar.
(kald, nadrág, és mellény)	1 szelvény 20 kar.
elegendő, csak	

Egy szelvényt lehet szalonnárához 20.— K-ért,
szalonná felöltözökhöz, turizálódni, szelvény-
garni, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon
kell, mint megdöbbentő és szűz és mindenki
ismeri posztógyári rákár.

Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a szelvény a megadott ár, ha
szelvényekhez kiterjed. Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piaca mellett meg, így a piaci-
trósz. Szabott, legolcsóbb árak. Öröklé-
választék. Műtárh. Gyermek kiszolgálás, még
a legkisebb rendeléssel is, teljesen ingyenes

MAGYAR KIRÁLY szálloda

étterem és kávéház teljesen átalakítva
és berendezve áll a nagyérdemű hely-
béli és vidéki közönség rendelkezésére.
Elsőrendű konyha. Figyelmes kiszolgálás.
Tiszta és jutányos szobák.

Különös súlyt fektetek konyhámrá. Állandóan
— csopaki és öreghegyi borok. —
A fővárosban elsőrendű üzletemben éveken át
szerzett tapasztalatomat óhajtom itt is érvénye-
síteni, hogy vendégeim legkényesebb ízleléseinek
is megfeleljek. A nagyérdemű közönség támo-
gatását kérve maradtam tisztelettel

Kaszás Lajos
— szállodatulajdonos és vendéglős. —
Esténként elsőrendű zene.

! LEGDIVATOSSABB !
Szalma és tagal női
! kalapformák !
LEGUJABB VIRÁG- ÉS TOLDISZEK.
Blúzujdonságok
! potom áron !
Kováts Antal, Városháza.

TELEFON 319.

SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZITŐ
:: IPAROSOK SZÖVETKEZETÉNEK ::

BUTORÁRUCSARNOKA
MINT AZ O. K. H. TAGJA
ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a
legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelegig állandó

NAGY RAKTÁR.
Butorai: úgy izlés, mint minőség tekintetben versenyképesek
bármely más hasonló nagy és elsőrendű raktárak árúival.
Elsőrendű műasztalosok által felülbírált modern
háló-, ebédlő-, salon- és őrshobák stb.
Állandó butorkiállítás!
Kiváló minőségű tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag
áruszarnokunkban kaphatók.
TELEFON 258. — KOSSUTH-U. 10.

Veszprémi kiállításon 1904.
Eremmel kitüntetve!
Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
PIANINOK! — HARMONIUMOK!
A leghíresebb bécsi gyárosoktól:
EHRBAR, FÖRSTER, STINGL,
HOFMANN és CSERNY, stb.
Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen
HANGSZEREK,
részletre és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak
mellett.

Zongorák	600 K-tól feljebb
Pianók	450 . . . . .
Harmoniumok	70 . . . . .
Cimbalnok	70 . . . . .
Cimbalnok pedállal	130 . . . . .

10 évi jótállással.
Javítások és hangolások a leg-
jutányosabbra eszközölteknek.

HEIN MÁRTON
Dunántul legnagyobb mű-
hangszerkészítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

Szigoruan szabott szobai árak.

Nyomartott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.